

Stilizovanje lista, tabela i formi

U ovoj lekciji ćemo se baviti CSS stilizacijom nekih specifičnih elemenata, kao što su liste, tabele i forme. Videćemo na kraju i šta su to pseudo klase.

Stilizovanje lista

Kada govorimo o stilizovanju listi, možemo razgraničiti stilizovanje liste kao takve gde zadržava svoju funkciju nabiranja, ali možemo stilizovati listu tako da ona izgubi svoje originalne osobine. To se dešava kada, na primer, koristimo listu kao osnovu za kreiranje menija. Za sada ćemo se zadržati u domenu listi u funkciji nabiranja.

list-style-type

Ovo svojstvo koristimo nad UL i OL elementima kako bismo stilizovali bulete, markere koji stoje ispred stavki. Razlikuju se za uređene i neuređene liste.

Za **neuređene** liste opcije su:

- disc
- circle
- square

dok su za **uređene** liste:

- decimal - 1 2 3
- decimal-leading-zero - 01 02 03
- lower-alpha - a b c
- upper-alpha - A B C
- lower-roman - i. ii. iii.
- upper-roman - I II III

Sam CSS kôd je prilično jednostavan:

```
ol {  
    list-style-type: decimal;  
}
```

Samo što bi ovakav opis uticao na sve neuređene liste na sajtu. Bolje je definisati jednom ul i ol liste, a kasnije menjati neke po potrebi, upotrebom klasa ili ID vrednosti:

```
ol.listaX {  
    list-style-type: decimal;  
}
```

list-style-image

Umesto standardnih elemenata, možemo koristiti slike kao bulete. I to tako što ćemo postaviti svojstvo *list-style-image* čija vrednost je putanja do slike. Slično kao pozadina elementa.

```
ul {  
    list-style-image: url("images/star.png");  
}
```

Bitno kod lista je znati da one po default vrednostima imaju margine i padding i da se sva podešavanja pozicija, pogotovo prilikom primene ovog svojstva, mogu vršiti marginom i/ili padding vrednostima.

list-style-position

Ovo svojstvo određuje da li se buleti nalaze van stavki (kako je po defaultu) ili unutar njih. Dostupne vrednosti su shodno tome *outside* i *inside*.

```
ul.prva {  
    list-style-position: outside;  
}  
  
ul.druga {  
    list-style-position: inside;  
}
```

U browseru, ove dve liste bi izgledale kao na sledećoj slici:

• Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipisicing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua.• Excepteur sint occaecat cupidatat non proident, sunt in culpa qui• Duis aute irure dolor in reprehenderit in voluptate velit esse cillum dolore eu fugiat nulla pariatur.	• Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipisicing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua.• Excepteur sint occaecat cupidatat non proident, sunt in culpa qui• Duis aute irure dolor in reprehenderit in voluptate velit esse cillum dolore eu fugiat nulla pariatur.

Neuređena lista sa list-style-position outside (levo) i inside (desno) vrednošću

list-style

Kao i kod nekih drugih svojstava, i ovde postoji skraćena verzija. Možemo pisati tip i poziciju liste zajedno, pomoću *list-style* svojstva.

```
ul {  
    list-style: inside upper-roman;  
}
```

Stilizovanje tabela

Kada govorimo o tabelama i stilizaciji, uglavnom se stilizuju td tagovi, odnosno same ćelije. Td tagovima možemo dodavati CLASS vrednosti ili ih *gađati* CSS opisima samo preko tipa (td), ali to nije preporučljivo.

Na delove tabele se mogu primeniti razna svojstva, kao što su svojstva iz CSS box modela (width, height, padding, margin, border), ali i tipografska, kao što su font-family, letter-spacing i druga.

Pogledajmo jedan primer sa više detalja. U HTML-u delu:

```
<tr>  
    <th>name</th>  
    <th>surname</th>  
    <th class="record">ID</th>  
</tr>  
<tr class="even">  
    <td>Tricia</td>  
    <td>McMillan</td>  
    <td class="record">332</td>  
</tr>  
<tr>  
    <td>Arthur</td>  
    <td>Dent</td>  
    <td class="record">1234</td>  
</tr>  
<tr class="even">  
    <td>Ford</td>  
    <td>Prefect</td>  
    <td class="record">9876</td>  
</tr>
```

U CSS-u imamo:

```
body {  
    font-family:Georgia, "Times New Roman", Times, serif;  
}  
  
th, td {  
    padding: 7px 10px 10px 10px;  
}
```

```

th {
    text-transform: uppercase;
    letter-spacing: 0.2em;
    font-size: 90%;
    border-bottom: 2px solid #111111;
    border-top: 1px solid #999;
    text-align: left;
}

tr.even {
    background-color: #6FC;
}

tr:hover {
    background-color: #fff;
}

.record {
    text-align: right;
}

```

A u browseru se prikazuje:

NAME	SURNAME	ID
Tricia	McMillan	332
Arthur	Dent	1234
Ford	Prefect	9876

Stilizovana tabela

Kao što na ovom primeru možemo videti, kombinovali smo različite CSS opise i dodali neke CLASS atribute različitim elementima kako bi ih pogodili CSS opisima.

Ako krenemo redom, vidimo da je nad celom stranom (body) definisan izbor fonta. Zatim smo postavili razmake (padding) nad ćelijama. Definisali smo izgled naslova, i na kraju postavili zebdu (even i odd redove) i postavili align poslednje kolone.

Stilizovanje formi

Stilizovanje formi je vrlo slično kao stilizovanje tabele, ali može biti komplikovanije. Prvenstveno zbog toga što većina različitih kontrola koristi *input* objekte, tako da ne možemo koristiti opšte selektore. Ovaj deo forme:

```
<input type="text" id="email" />
```

```
<input type="text" id="twitter" />
<input type="text" id="web" />
```

Ukoliko stilizujemo ovim CSS opisima:

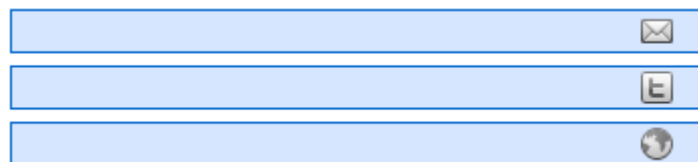
```
input {
    width:300px;
    color: #006;
    background-color: #D6E6FE;
    border: 1px solid #06C;
    padding: 2px 45px 2px 2px;
    background-repeat: no-repeat;
    background-position: 95% center;
    display: block;
    margin-bottom: 6px;
}

input#email {
    background-image: url("images/email.png");
}

input#twitter {
    background-image: url("images/twitter.png");
}

input#web {
    background-image: url("images/web.png");
}
```

Daće ovakav rezultat:

Stilizovana forma

Ono što je bitno primetiti je da smo koristili jedan opis za sve inpute, samo dodali po jedan poseban opis za detalje koji se razlikuju. Problem sa ovim primerom bi bio taj što bi prvi opis uticao na sve input tagove, a to uključuje i submit dugme, radio i checkbox opcije i tako dalje. Rešenje može biti dodavanje iste class vrednosti svim tekstualnim poljima i korekcija prvog opisa. Postoji i druga varijanta, možemo postaviti kod selektora tip polja. Na primer:

```
input[type=text] {...}
```

Type može biti i nešto drugo, mora odgovarati type atributu input taga. Treba samo biti oprezan oko starijih browsera, jer ne podržavaju svi ovaj način selektovanja elemenata.

Pseudo klase

Pored klasičnog selektovanja elemenata, u određenim situacijama možemo selektovati, „gađati“ njihova stanja pomoću pseudo klasa. Njih postavljamo tako što pišemo znak : posle selektora ili dela selektora, a zatim postavljamo ključnu reč.

Na primer, hiperlinkovi mogu imati link, hover, visited ili active stanje u određenom trenutku. Link je normalno stanje linka, hover je stanje koje je na snazi dok je miš iznad samog linka (hoveruje nad njim), visited je stanje ranije posećenih linkova, dok je active stanje na stazi u trenutku klika. Pogledajmo na primeru:

```
a, a:link {
    color: #cc0000;
    text-decoration:none;
}

a:visited {
    color: #990000;
    text-decoration:none;
}

a:hover {
    color: #3333cc;
    text-decoration:underline;
}

a:focus {
    outline: thin dotted;
}
```

U ovom primeru vidimo da je prvi CSS opis postavljen za sve linkove (a selektor) i za linkove u normalnom stanju (*a:link*). Definisali smo boju teksta i uklonili smo liniju ispod linka. Ako se možda pitate otkud to da smo pisali dva selektora, zar nije samo dovoljno pisati *a:link*? - u principu jeste, ali može doći do problema ukoliko neko ispusti da a tagu pravilno doda href atribut. U tom slučaju :link stanje neće funkcionisati.

Dalje vidimo *a:visited* selektor u drugom opisu, koji definiše posećene linkove dajući im nešto tamniju boju. *A:hover* stanje menja boju linkova u plavu kako bi korisnik imao povratnu informaciju da je nad linkom. Možemo dodati i *a:active* stanje koje ovde nismo koristili.

Koristeći posebna stanja, možemo praktično kroz CSS tretirati jedan element na različite načine i distancirati opise.

U većini slučajeva, praktično uvek, pseudo klase se koriste za linkove.

Pitanje u jedinici

Da li možemo, umesto klasičnog buleta, postaviti sliku za stavke liste?

- **Da**
- Ne

Najvažnije iz lekcije

- Kada želimo da stilizujemo tabele, forme i druge elemente HTML stranica, možemo to učiniti preko opštih selektora za te elemente ili preko specifično postavljenih CLASS i/ili ID atributa.
- Većina elemenata se može stilizovati.
- Kod stilizacije formi problem donekle stvara to što dosta različitih kontrola koristi input tag.